

WALTER BENJAMIN: LA DARRERA NOTA

Port Bou, 25 setembre 1940

En una situació sense sortida, no tinc altra elecció que plegar. En un poblet dels Pirineus, on ningú no em coneix, la meva vida acabarà.

Us prego trametre els meus pensaments al meu amic Adorno i que li expliqueu la situació en què em trobo posat. No em queda prou temps per escriure totes aquestes cartes que hagués volgut escriure.

L'original d'aquesta nota no existeix. Va ser dirigida a Henny Gurland, la fotògrafa amb què havia passat la ratlla de França, que la va destruir per por a possibles complicacions després del suïcidi de Benjamin el dia 26 de setembre de 1940. Molt possiblement la carta va ser reconstruïda a petició d'Adorno.

Al cap de set anys d'exili, el Benjamin que arribava a Port Bou era un home esgotat i no va poder més. No té sentit plantejar-se si el van matar o es va matar. Segurament també l'havia mort la indiferència d'alguns amics i la seva pròpia sensibilitat ferida (*no tinc llibres amb mi; però d'en tant en tant em passa que poso la mà en un volum*, escrivia des de Marsella al seu amic Alfred Cohen el 17 de setembre de 1940). Tenia 48 anys.

Benjamin va ser soterrat al nínxol 563 de la zona catòlica del cementiri de Port Bou, i posteriorment les seves restes van anar a parar a la fosa comuna. El que es pot veure actualment al petit cementiri d'aquest poble ferroviari és una pedra votiva.